

Yöllä kylään tulevat ihmiset voi lajitella kahteen ryhmään. Toinen koostui ihmisistä joilla oli yön aikana sattunut tapaturma, ja he vaativat saada jonkinlaista apua hätäänsä. Ottamatta kantaa sen enemmän toisen ahdinkoon, niin öiseen aikaan pienemmätkin asiat saattoivat saada suuremmat mittasuhteet. Ja hätääntyneenä, tuntemattoman ovikellon soittamiselle tuli matalampi kynnyks. Toiseen ryhmään kuuluvat saapuvat yöllä taloon tarkoituksella ja valitsivat ennalta suunnitellun kohteen. Vierailun tarkoituksella ei juuri ollut merkitystä. Riki kuului viimeksi mainittuun ryhmään kun hän saapui Hannun ovelle. Pakkanen ja pimeys sai Hannun hieman varuilleen, eikä hän mielellään avannut ovea sen enempää kuin tunnistaakseen ovella seisovan serkkunsa, jonka hän oli nähnyt viimeksi Tummun hautajaisissa kaksi vuotta sitten. He olivat molemmat kantaneet arkkua, ja Veli-Matinkin olisi pitänyt, mutta hän itki niin kovasti ettei saanut koottua itseään. Tummu oli serkuksille tärkeä ihminen, ja he viettivät lapsina hänen ja Ukon luona useita kesälomia. Riki jopa asui monta vuotta maalla, senkin jälkeen kun Ukko kuoli jäätyään auton alle. Nyt Tummu oli ollut poissa jo muutaman vuoden, eikä serkukset enää tapaa. Paitsi tänä yönä, kun Riki ilmestyi Hannun ovelle. "Anne ja lapset nukkuvat", Hannu sanoi ja toivoi Rikin tajuavan poistua ja ymmärtävän ettei vierailu ollut millään tavalla toivottu. Ja pienestä vihjeestä oitis ymmärtävät saattoivat käyttäytyä monella eri tavalla. Suosituin tapa saattoi onneksi olla kohtelias hyväksyntä, jota pystyi vahvistamaan pienellä hymyllä ja poistumisella. Kuitenkin välillä saattoi tilanne olla päinvastainen, vaikka vihje olisi ymmärretty, mutta päätettiin olla noudattamatta sitä. Riki ei ollut menossa minnekään, eikä hänen yllätysvierailu ollut niin yllättävä kuin olisi voinut äkkiseltä olettaa. Hannu osasi odottaa häntä; Riki ei ollut tyytyväinen sopimukseen. Tyytymättömyys mihin tahansa sovittuun asiaan olisi kuitenkin mukavampi käsitellä päivällä, pimeitä öitä oli kartettava monestakin syystä. Mieli saattoi olla liian väsynyt ja täten vastahakoinen ottamaan vastaan rakentavia vaihtoehtoja, sekä mahdolliset sivulliset todistajat saattoivat puuttua täysin. Heitä tietenkin tarvittiin vain siinä tapauksessa, jos sopimuksen luonteesta ei päästy yhteysymmärrykseen rauhallisissa merkeissä ja tilanne äityi nimittelystä käsirysyksi. Hannu ei tahtonut enää puhua koko sopimuksesta, se oli päätetty Veli-Matin kanssa unohtaa kokonaan. "Olisiko sauna mitä tohtori?" Hannun mielestä saunan lämmittäminen keskellä yötä ei ollut täysin mahdollon ajatus. Mutta Rikillä ei ollut mukana saunakassia, eikä hän ottanut asiakseen selittää kuinka aikoi pukeutua saunan jälkeen. Tuskin missään oli päivitettyä tilastoa siitä, että kuinka yleistä oli pukea likaiset vaatteet puhtaalle iholle. Ja pitkö näin toimiva tapaansa lainkaan kummallisena, sillä jokaisella oli omat tottumukset ja he käyttäytyivät sen mukaisesti. "Luuletko, että Veli-Matti olisi itse keksinyt ryhtyä papiksi, jos Tummu ei olisi sitä hänelle ehdottanut? Tai sinä lääkäriksi?" Riki kysyi. Hannu heitti löylyä, eikä huomioinut Rikin puheita. "Tulitko muuten kävellen?" Hannu kysyi. "Tulin." "Tässä pakkasessa?" "Pidätkö vielä kauhuelokuvista? Muistan kuinka puhuit niistä aina, ja joskus tärkeinä pidetyt asiat eivät välttämättä muutu koskaan, vai mitä?" "On aika myöhä." Hannu ei kokenut tarvetta keskustella Rikin kanssa elokuvista keskellä yötä. Hannu peseytyi, puki ja avasi takahuoneessa yhden oluen. Riki tuli perässä, hän oli pukeutui samoihin likaisiin vaatteisiin ihan niin kuin Hannu oli pelännytkin. Hannu kävi mielessään listaa siitä kuinka monen ihmisen hän oli nähnyt käyttäytyvän näin. Eikä hän muistanut ainoatakaan. Ehkä Rikin tarkoitus ei ollut peseytyä, vaan hän halusi vain lämpimään. Siinäkin tapauksessa hänen käyttöksensä olisi vain puoliksi hyväksyttävää. "Otin kauhuelokuvat puheeksi sen vuoksi, että ajattelin sinun arvostavan edelleen tummaa tunnelmaa." "Oikeastaan minulla on aikainen herätys", Hannu sanoi. "Tuolla metsässä on kaksi ruumista. Lähdetkö katsomaan?" "Mitä sinä puhut?" "Haluan näyttää ne sinulle", Riki sanoi. Hannu ei kokenut tarvetta nähdä kahta ruumista, mutta hänen oli saatava Riki ulos talosta ja suostui siksi mukaan. Lumi narskui

kenkien alla, tähti taivas valaisi heikosti ja muutamia lumihiihtoleitä tipahteli taivaalta, mutta kovassa pakkasessa ne näyttivät eksyneiltä. Riki sanoi että matka oli lyhyt, eikä autoa tarvittu. Lyhytkin matka pakkasessa tuntui pidemmältä kuin edes oli. Rikillä ollut edes pipoa ja hänen nahkatakkinsakin oli auki. Hannu sen sijaan oli pukeutunut lämpimästi, sillä pienempikin viima sai hänet palelemaan, puhumattakaan purevasta pakkaneen. ”Jos mietti kuinka paljon te saitte Veli-Matin kanssa perintöä Tummulta on aivan mielipuolista siihen verrattuna mitä minä sain.” ”En ymmärrä miksi haluat esitellä minulle ruumiita”, Hannu sanoi, eikä tuntenut tarvetta keskustella Rikin kanssa vanhoista perintöasioista, olivat ne sitten jaettu oikeudenmukaisesta tai ei. Jostain syystä Tummu oli aina suhtautunut Rikiin toisella tavalla kuin Hannuun ja Veli-Mattiin. Tummu kuvitteli aina, ettei Rikillä olisi lahjoja juuri mihinkään, eikä häntä täten tarvinnut kannustaa elämässä sen enempää. Tummu tosin oli siinä väärässä, Riki oli erittäin lahjakas piirtäjä ja hän maalasi tauluja, mutta Tummu ei ymmärtänyt siitä mitään. Eikä ollut mitenkään outoa, että Tummu jätti Rikin pois testamentista. Hän luuli kuolemaansa asti, että Riki ajoi juovuksissa autolla Ukon päälle, muttei uskaltanut ikinä sitä tunnustaa. ”Järjettömältä tuntuvat ajatukset ovat lähes poikkeuksetta toimivimpia.” ”Ehkä.” ”Minä sain tyhjentää Tummun kusipottaa ja teille järjestettiin opiskelupaikat ja asunnot viimeisen päälle.” ”Olisit sinä voinut sieltä muuttaa pois”, Hannu sanoi. ”Luuletko, että Tummu olisi ollut onnellisempi, jos hän olisi saanut tietää kuka ukon päälle oikeasti ajoi. Olisi saattanut perinnönjakokin mennä uusiksi.” Hannu ei pitänyt siitä, että Riki otti puheeksi Ukon kuolemaan johtaneen onnettomuuden. Siitä oli kymmenen vuotta aikaa, ja ikävien vanhojen asioiden muistelu oli turhaa energian tuhlausta. Osaksi tämän takia myös sopimus purettiin. ”Minä asuin silloin siellä. Tummu oli romuna. Joi rommia”, Riki sanoi. ”Ei tummu juonut koskaan.” ”Silloin joi.” Ukolla oli musta Nissan, jota hän hoiti kuin se olisi ollut elävä olento, joka vaati päivittäistä huomiota ja huolenpitoa. Ehkä sitä auto hänelle vähän olikin, sillä kerran Hannu kuuli kuinka Ukko puhui sille kauniisti vahauksen yhteydessä. Persoonan antaminen elottomille olennoille ei ollut ihan tavatonta. Esimerkiksi veneillä saattoi hyvin usein olla esimerkiksi omistajansa entisen tyttöystävän nimi, joka oli kirjoitettu veneen kylkeen. Ja jo nimen kautta eloton tavara sai inhimillisiä piirteitä, ja korostui siinä tapauksessa jos veneen tai auton käytöksestä alkoi huomaamattaan etsimään luonteenpiirteitä. Hannu ei tiennyt oliko ukko nimennyt autoansa, mutta ei pitänyt sitä mahdollisena ajatuksena. ”En halua puhua Ukon kuolemasta.” ”Siitä päästäänkin kyllä tiedät mihin”, Riki sanoi. ”Meidän pitäisi palata. Jos tahdot voit olla yön takkahuoneessa. Ehkä voimme huomenna puhua sopimuksesta uuden kerran, jos se on sinulle niin tärkeä. Pitää soittaa Veli-Matille.” ”Me ollaan melkein perillä”, Riki sanoi. He kääntyivät tieltä metsään, joka valottomana tuntui nielaisevan heidän sisuksiinsa. Riki sytytti taskulampun, Hannu näki sen kajossa lumella askelia, saattoi pitää siis paikkansa, että Riki oli käynyt metsässä aikaisemmin ja todellakin löytänyt kaksi ruumista, ihan niin kuin hän oli sanonutkin. Kuitenkin tuntui oudolta ja vastenmieliseltä, että Riki otti ensin yhteyttä Hannuun. ”Apua. Kuuleeko kukaan!” huuto kuului syvemmältä metsästä. ”Onko tuo Veli-Matti?” Hannu kysyi ja lähti juoksemaan ääntä kohti. Ja hätäntyneenä tehdyt virheet saattoivat kostautua yllättävän nopeasti. Silloin kun valppaustaso syystä tai toisesta herpaantui hetkeksi ja mieli sai ainoastaan yhden päämäärän, saattoi lopputulos olla epämieluisen ja yllättävän. Hannu löysäsi naruja joilla Veli-Matti oli vangittu puunrunkoon kiinni. Veli-Matti tärisee kylmyydestä ja hän oli itkenyt. ”Luulin, että kuolen tänne metsään”, hän sanoi. Riki käveli perässä ja osoitti Hannua ja Veli-Mattia pistoolilla. ”Kuinka te kuvittelitte, että voisitte rikkoa sopimuksen?” Riki sanoi. ”Sehän sovittiin, että minä saan vuodessa viisituhatta euroa kummaltakin. Se ei ole paljon. Lopulta pieni summa siitä, että minä pidän suuni kiinni.” ”Niin kuin sanoin, ehkä tästä voidaan vielä keskustella”, Hannu sanoi.

”Katso tätä tilannetta. Luuletko, että tässä on vielä keskustelun mahdollisuuksia. Tiedätkö, että jossain vaiheessa mennään sen rajan yli, ettei asiaa voida enää selvittää puhumalla. Ja tässä nyt ollaan menty”, Riki sanoi. Ja oli sopimus mikä tahansa, sen rikkojaa ei pidetty yleisesti arvossa. Ehkä kuviteltiin, että jokaisella piti sen verran olla rehellistä luonnetta, että olisi sitoutunut sopimiinsa asioihin. Siitäkin huolimatta, ettei koettu kovin kummalliseksi taas sitä, jos ihminen jostain syystä halusi vaihtaa mielipidettään jonkin asian suhteen. Ja tavallaan nämä kaksi asiaa olivat sukua toisilleen, sillä Hannu ja Veli-Matti olivat muuttaneet mieltään sen suhteen, etteivät he maksaisi Rikille enää euroakaan. ”Yritetään silti rauhoittua”, Hannu sanoi ja jatkoi Veli-Matin köysien löysäämistä, eikä välittänyt vaikka Riki heilui pistoolinsa kanssa ja välillä osoitti sillä Hannua ja toisinaan Veli-Mattia. Riki pyysi Hannulta ja Veli-Matilta ensin kymmenentuhatta euroa, mutta sen katsottiin olevan liian suuri summa ja se saattaisi aiheuttaa liikaa kysymyksiä, niin perheen sisällä kuin pankissakin. Riki oli tyytynyt viiteentuhanteen euroon, ja suostui sillä olemaan mainitsematta epäonnisesta onnettomuudesta kenellekään. ”Ei. Tämä on kuin kauhuelokuvissa, enää ei voi perääntyä”, Riki sanoi ja mainitsi toistamiseen kauhuelokuvat. Aasinsiltojen kautta manipuloiva saattoi tuntua älykkäältä, mutta kun ymmärsi kuinka helppoa sellaisia oli rakentaa, jäljelle jäi ainoastaan vilpillinen kuva ihmisestä. Riki painoi pistoolin piipun Veli-Matin otsaan ja ampui. Se tapahtui ihan Hannun silmien edessä, ja pelosta lamaantuneet lihakset eivät pystyneet vastarintaan. Hannu seisoj polvillaan ja odotti. Riki oli nähnyt kuinka Hannu ja Veli-Matti saapuivat yöllä kyliltä juovuksissa Ukon autolla Tummun pihaan. Ukko oli seisonut tienposkessa etsimässä autoaan, kun kuvitteli, että se oli varastettu. Riki oli tupakalla pihalla ja näki katulampun valossa kuinka Ukko lensi melkein kymmenen metriä ilmassa ja tömähti sen jälkeen asfaltille, eikä noussut siitä enää. Eikä mikään ollut sen parempaa kuin tienata rahaa toiselle tapahtuneella epäonnella. Hannulla ja Veli-Matilla ei ollut aikomustakaan ilmoittaa asiasta viranomaisille, ja he kuvittelivat selvinneensä tapauksesta ilman rangaistusta. Mutta Riki halusi tehdä pienen sopimuksen. Hannun ruumis kaatui Veli-Matin syliin. Riki laittoi pistoolinsa taskuunsa ja poistui paikalta. Hän mietti, että metsä saattoi olla erittäin oivallinen piilopaikka ruumiille, varsinkin siinä tapauksessa jos lunta sattuisi satamaan sen verran, että kalmot peittyisivät pehmoisen lumen alle, täten ne löytyisivät vasta keväällä. Siihen mennessä Riki olisi jo kaukana.